

UNIVERSITETET - SAGLIGHED ELLER POLITIK?

På Institut for Statskundskab hersker der såvel i relation til forskning af som i relation til studiet af politik en lykkelig enighed om, hvad politik er. Politik er således defineret som den autoritative fordeling af værdier i et samfund¹⁾. Der er heller ikke nogen uenighed at spore m.h.t. hvilke institutioner, der er politiske; det er folketinget og de kommunale råd, regeringen, den statslige og kommunale administration, domstolene, de politiske partier og interesseorganisationerne²⁾

Hermed er begrebet politik blevet hævet op på et "anstændigt" plan. At et spørgsmål er blevet politiseret er ikke noget, man beklager, det er et naturligt og ofte nødvendigt led i samfundets funktion. Heroverfor står der imidlertid en mere folkelig opfattelse, der går ud på at etablere en sontring mellem saglighed og politik. Denne opfattelse kan i en måske lidt forenklet form fremstilles således: Enhver sag kan løses enten sagligt rigtigt eller politisk, idet jo mere "politik, der går i en sag," jo mere forkludret og jo mindre saglig rigtig bliver den. Denne tro på at der altid findes én og kun én saglig rigtig løsning på et problem har endog visse fortalere inden for det politiske system. Det er nok til dels det, der ligger bag forslag om magistratsregeringer og bag tanker om "det samarbejdende folkestyre", men dette dogmes fornemste eksponent i folketinget var vel Niels Westerby fra det hedengangne Liberalt Centrum.

Spørgsmålet rejser sig for dem, der interesserer sig for universitetsforhold, om universiteterne er politiske institutioner, og om universiteternes ledende organer har en sammensætning og en funktionsmåde, der svarer til de opgaver, der skal løses.

Tager man udgangspunkt i Easton's definition af politik, må man spørge a) om universitetsmyndighederne fordeler værdier, b) om - hvis (a) besvares bekræftende - denne fordeling er autoritativ, og c) om - hvis (b) besvares bekræftende - denne autoritative fordeling af værdier har gyldighed for et samfund. Spørgsmål (a) må besvares bekræftende, idet fordelingen af bevillinger til lærerstillinger, forskningsudstyr m.m., således som det sker ved udarbejdelse af budgetter og fordeling af rådighedssummer og annua, er en fordeling af

---

1) Erik Rasmussen, *Komparativ Politik I*, pp. 66-67, København 1968;
Poul Meyer, *Politisk Videnskab*, pp. 21-22, København, 1962;
Erling Bjøl mener dog, at denne definition næppe har samme gyldighed for international politik som for national politik, se International Politik I (kompendium), Aarhus, pp. 16-18.
2) Meyer, *op.cit.*, pp. 102-107.

værdier¹⁾, og idet studierne struktur og indhold og disciplinernes placering og afvejning i forhold til hinanden, ligeledes er udtryk for en fordeling af værdier. Spørgsmålet, om hvorvidt denne fordeling er autoritativ, kan også besvares med et ja. De studerende, til hvem mange af universitetsmyndighedernes afgørelser er rettet, føler at de skal eller bør følge de direktiver, de modtager, idet de enten adlyder afgørelserne eller søger at få dem ændret. I intet tilfælde bliver der set bort fra afgørelserne. Tilsvarende føler de overordnede statslige myndigheder sig i høj grad bundet af universiteternes afgørelser²⁾, og dette forhold hænger formodentlig sammen med doktrinen om universiteternes autonomi, jfr. nedenfor. Endelig føler de forskellige universitetsorganer sig bundet af hinandens afgørelser. De allerfleste studienævnsvedtagelser bliver således tiltrådt af fakultetet, og det er uhyre sjældent, at konsistorium ændrer en fakultetsvedtagelse³⁾. Desuden er det naturligvis en skandale, hvis et fakultet skulle finde på at nægte at acceptere en konsistorial afgørelse. Vender man sig endelig til det tredje spørgsmål, om hvorvidt universitetsmyndighedernes afgørelser har gyldighed for samfundet, kan man enten angribe problemet institutionelt eller funktionelt. Institutionelt er universiteternes institutioner under undervisningsministeriet⁴⁾, og de må derfor som en del af statsadministrationen være politiske institutioner, selv om der er tale om stærkt decentraliseret myndighed. Hertil kan føjes, at universiteternes forhold er reguleret ved lov og anordninger, og at deres økonomi er reguleret over finansloven. Men dette er i sig selv næppe nok til at karakterisere universiteterne som politiske institutioner⁵⁾. Det er nok mere frugtbart at drage en parallel fra in-

-
- 1) Et eksempel på en klar politisk prioritering var situationen i januar 1968, hvor studenterne i det økonomiske og juridiske fakultet ved Aarhus Universitet skulle søge om bevilling til studievejlederstillinger (i lighed med de ordninger, der findes navnlig ved Matematisk Institut, men også ved det lægevidenskabelige fakultet) ved fakultetet. Dette blev afvist, da fakultetet prioriterede flere almindelige lærerstillinger over oprettelse af kombinerede lærer- og vejlederstillinger.
  - 2) Aarhus Universitet måtte således selv bestemme om det som udbygningsareal ønskede Skejby eller Lisbjerg. Hvornår har undervisningsministeriet sidst underkendt et universitets indstilling om f.eks. en professorudnævnelse?
  - 3) De ny studieplaner for de humanistiske studier blev udarbejdet i "sagkyndige udvalg", der som hovedregel bestod af 11 personer (en professor, en amanuensis og en student fra hvert universitet, en censor og en gymnasielærer). Bortset fra studieplanerne for engelsk og dansk blev alle udvalgsindstillingerne vedtaget af fakultetet. Da konsistorium ved Aarhus Universitet skulle afgøre spørgsmålet om studieplanen for dansk (fakultetet havde stemt 8-8, og dekanen, hvis stemme normalt er udslagsgivende, havde undladt at stemme) var der i konsistorium meget store betænkeligheder ved at skulle træffe en afgørelse.
  - 4) Hof- og Statskalenderen.
  - 5) Det er vel næppe muligt at karakterisere Meteorologisk Institut eller Søkortarkivet som politiske institutioner.

teresseorganisationerne, som anses for egentlige politiske institutioner i det omfang, hvor de træffer afgørelser på statens vegne, eller afgørelser som kunne være truffet af regering eller folketing¹⁾. Retningslinierne for undervisningen på det gymnasiale og prægymnasiale plan, herunder pensum, timetal m.v., fastsættes i detaljer af folketinget eller undervisningsministeriet, men på det postgymnasiale plan er folketingets og ministeriets indflydelse på ganske parallelle forhold meget begrænset²⁾. Da det næppe er muligt at argumentere for, at der sker en fordeling af værdier i samfundet, når der skabes regler for folkeskolen og gymnasiet, men ikke når der skabes regler for universitetet, må man konkludere, at universitetets myndigheder træffer politiske afgørelser og at universitetet er en politisk institution.

Det næste spørgsmål, der rejser sig, er, om universiteterne opfattes som de politiske institutioner, de er, af deltagerne i den politiske beslutningsproces³⁾.

Hvad angår de universitetsstuderende, er det overvejende billede, at studenterorganisationerne forsøger at optræde politisk. Studenterrådene og D.S.F. har en uddannelsespolitik, en studiefinansieringspolitik, en boligpolitik o.s.v., der kan samles i en art uddannelsesidé, som de konkrete problemer søges indplaceret i⁴⁾. Denne politiske holdning viser sig bl.a. i at studenternes forhandlere udadtil ikke må redegøre for deres egne synspunkter, men de skal fremlægge flertallets synspunkter. Formulerede mindretalsstandpunkter er endog søgt undertrykt, fordi studenterorganisationerne har følt at den eneste chance for at påvirke beslutningstagerne var en ydre enighed. De valgte ledere er under konstant parlamentarisk kontrol og de forskellige grupper (på landsplan: studenterrådene ved de forskellige universiteter og læreanstalter og på lokalt plan: de forskellige faglige og politiske grupper) deltager permanent i et taktisk-politisk spil for netop at fremme deres synspunkter.

Det må dog i denne forbindelse understreges at langt fra alle studenter og end ikke alle studenterpolitikere erkender, at der er tale om politik, jfr. note 2, side 21. Saglighedstroen, eller som det hedder på universitets-

1) Rasmussen, op.cit. pp, 133-136; Meyer, op.cit., pp. 104-106.

2) Sammenlign f.eks. lov nr. 165 af 7. juni 1958 om gymnasieskoler, bek. nr. 292 af 6. september 1961 om undervisningen i gymnasiet og bek. nr. 293 af 6. september 1961 om fordringerne ved og eksamensopgivelserne til studentereksamen med an. nr. 312 af 26. august 1968 om eksaminer og magisterkonferens i de humanistiske fag ved universiteterne.

3) I de følgende afsnit vil noteapparatet være yderst slet i henseende til en dokumentation af de fremførte påstande. Dette beror på, at alle universitetsforhandlinger er fortrolige i den forstand, at arbejdsrapporter og mødereferater ikke er offentligt tilgængelige, og at enkeltpersoners standpunkter ikke må gengives. Derimod er der under den givne referatfrihed mulighed for at gengive synspunkter i almindelighed, således som det sker her.

4) Se princip- og arbejdsprogram for D.S.F.

sprog "fagligheds"-troen, har mange disciple.

Blandt universitetets lærere er erkendelsen af, at universitetet er politisk, endnu mindre udbredt. Man hævder det dogme, at forskningen trives bedst i frihed uden indgreb fra statens side m.h.t. mål og metoder i forskningen. Da universitetsundervisningen er en videregivelse af metode og resultater må den naturligvis også være fri, d.v.s. at den højest kvalificerede videnskabsmand i faget (pr. definition professoren) har fuld frihed til at bestemme mål og midler i sin undervisning. Denne professorale forsknings- og undervisningsfrihed har som institutionel forudsætning universitetets autonomi, men netop herved bliver universitetet politisk. I jo højere grad ikke-parlamentariske organer som militæret, universiteterne, interesseorganisationerne m.v. autoritativt fordeler værdier med gyldighed for samfundet jo mere politiske bliver de.

Men ikke desto mindre optræder universitetet, som om det var apolitisk, og som om universitetsorganernes afgørelser er af teknisk-saglig-faglig art og ikke af politisk-værdifordelende art. Det fremgår blandt andet af følgende forhold:

Universitetets styrende organer har hidtil udelukkende bestået af professorer, idet medlemskab her defineres som udøvende stemmeret, og det må skyldes troen på at de afgørelser, der træffes på institutter, i faggrupper og på fakulteter er af faglig/saglig art og ikke politiske, da medlemskabet ikke beror på valg eller politisk bestemt udnævnelse, men på en faglig kvalifikation, der postuleres at være objektiv. Der tilstræbes ikke nogen særlig markant ændring i dette forhold under de forhandlinger om nye universitetsstatutter, der nu pågår. Som det nu ser ud, vil det laveste organ (instituttet), som indtil nu består af fødte medlemmer (alle fastansatte heltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og ikke blot professorerne, d.v.s. man sænker blot det faglige kvalifikationsniveau)¹⁾, og da de højere organer (faggrupper og fakulteter) p. g.a. den tilstræbte integration mellem professorer og andre lærere ville blive for store med et født medlemskab, må de sammensættes efter valg. Disse valg skal dog ske efter strengt faglige kriterier, således at det er de underliggende faglige organer, der skal repræsenteres i de højere, og hvor de forskellige faglige enheder har et i forvejen tildelt antal pladser²⁾. Som et eksempel her-

-
- 1) Der ses her og i det følgende bort fra en eventuel studenterrepræsentation, fordi a) dens størrelse p.t. er uafklaret, b) den bortset fra studierådene (studienævne), hvis kommende kompetence er tvivlsom, føles som et fremmedelement og c) studenterrådets åbenlyse politisering givet har svækket mulighederne for en stor studenterrepræsentation. Dette sidste forhold understreger hele denne artikels pointe.
  - 2) Et forslag fra studenterne om tværfaglige fakultetsvalg blev klart afvist af det konsistoriale statutudvalg ved Aarhus Universitet. Dette studenterforslag var begrundet med at fakulteterne er politiske, da de har meget væsentlige bevillings- og uddannelsesmæssige beføjelser, men lærerne ønskede at fastholde, at fakulteterne er faglige (saglige) organer. Denne læreropfattelse bliver dog delt af det humanistiske studenterråd.

på kan nævnes det nuværende konsistorium, der er det nu eneste valgte universitetsorgan. Her har rektor og prorektor (valgt af lærerforsamlingen) og fakultetsrepræsentanterne stemmeret. De fakulteter, der har mindre end 10 professorer (p.t. kun det teologiske fakultet), har hver to stemmer, de øvrige fakulteter har hver tre stemmer.

Det fremgår for mig ikke efter hvilke kriterier fakulteterne vælger konsistoriales, men det synes som om det dominerende kriterium ved de årlige valg af dekan er professorernes anciennitet. Jeg har undersøgt de ni sidste dekanvalg ved de fem fakulteter ved Aarhus Universitet, og det fremgår, at det anciennitetsprincip, der går ud på, at når dekanen hvert år går af, efterfølges han af den, der næst efter den afdgående dekan har længst anciennitet som professor, er blevet fulgt uden undtagelse af det lægevidenskabelige fakultet. Ved det naturvidenskabelige fakultet er princippet blevet fulgt konsekvent de sidste fem gange og med enkelte overspringelser i perioden 1961-64, men på intet tidspunkt er fakultetet gået opad i anciennitetsrækkefølgen. Ved det humanistiske fakultet er princippet også blevet fulgt nøje bortset fra en ombytning og enkelte overspringelser i 1964-65. Det teologiske fakultet har kun seks professorer, og i de sidste syv år har alle de nuværende professorer været dekaner, idet dog professor Prenter har været dekan to gange (i 1963-64 og i 1967-68). Kun det økonomiske og juridiske fakultet følger ikke anciennitetsprincippet, men derimod et rotationsprincip mellem faggrupperne¹⁾. Et sådant anciennitetsprincip findes næppe anvendt ved noget andet politisk valg²⁾, men hvis det kun var sager, der var én saglig rigtig løsning på, som fakulteterne behandlede, da er anciennitetsprincippet selvfølgelig en rimelig løsning på problemet med at fordele de "administrative" opgaver ligeligt mellem professorerne.

Det er desuden et dogme på universitetet, at det i de kollegiale forsamlinger er argumenterne og ikke stemmerne der tæller³⁾. Noget tilsvarende har næppe gyldighed i nogen anden politisk sammenhæng⁴⁾, men det beror også på troen på universitetet som sagligt-fagligt og ikke politisk.

1) Dekanvalgene og anciennitetslisten er opført i Aarhus Universitets læseplan.

2) I Schweiz vælges ganske vist forbundets præsident og vicepræsident efter et lignende anciennitetsprincip, men en central forskel er, at den schweiziske forbundspræsident kun har symbolske funktioner, mens et fakultets dekan kan udøve en helt afgørende magt, idet det er ham, der forbereder og fremlægger sagerne for fakultetet, og det er ham, der formulerer fakultets mening ved at konkludere hver enkelt drøftelse.

3) Således rektor, professor, dr.phil. Søren Sørensen, ved Studenterforeningens "høring" i Stakladen på Aarhus Universitet d. 28. november 1968.

4) Erling Bjøl fremhæver dog at småstater i visse situationer kan få indflydelse på udfaldet af internationale konferencer ved at anvende en god argumentation, se f.eks. International Politik IV (kompendium), Aarhus, 1968, p.9.

Det kan endvidere fremhæves, at man fra lærerside i Aarhus Universitets statutudvalg kun opererer med tre sæt arbejdsopgaver for lærerne; deres forskning, deres undervisning og deres administrative arbejder, lærernes politiske funktioner nævnes aldrig. At udtrykket "administrativt" ikke blot er en taktisk omskrivning af udtrykket "politisk" fremgår bl.a. deraf, at omtale af det administrative arbejde ofte kædes sammen med et udtalt ønske om ansættelse af mere rent administrativt personale.¹⁾

Fremdeles må det underskreges, at de lærere der er valgt til konsistorium eller de forskellige studienævn og udvalg, sjældent repræsenterer andre end sig selv, bortset fra dekanerne i konsistorium. Dette hænger rimeligvis sammen med den apolitiske valg måde, der praktiseres, men det er alligevel overraskende i hvor ringe grad de forskellige repræsentanter drøfter f.eks. deres udvalgsforhandlinger med deres vælgere og modtager politiske retningslinier fra dem.

Endelig kan forhandlingssituationen i det sidste års tid mellem lærere og studenter fremdrages som et eksempel på universitetslærernes apolitiske holdning. De forventer, at de studerende fremfører deres synspunkter sagligt, urbant, ræsonabelt og uden anvendelse af trusler. Fra til til anden overskrider studenterne mere, men navnlig mindre bevidst den adfærdstærskel, de forventes at befinde sig under, og når det sker, skyldes det ofte studenternes associationer fra det "normale" politiske liv. Her hører trusler om strejke og lock-out, om majorisering og "de kors-lagte armes politik", og om udskrivning af valg og mistillidsvota med til det politiske spil²⁾ og sådanne trusler opfattes ikke odiøst. Udtalelser om ens politiske forhandlingspartnere har "normalt" også en ganske anden verbal styrke end blandt universitetspolitikere³⁾.

Man kan altså konstatere, at en politisk institution som Aarhus Universitet i høj grad fungerer som om det var en saglig/faglig institution. Problemet melder sig så om universitetets apolitiske styringsstruktur er hensigtsmæssig til at løse de politiske problemer, universitetet står overfor.

Der er almindelig enighed om, at universiteterne i dag ikke fungerer hensigtsmæssigt. Det viser sig i studenternes krav om medbestemmelse og uddannelsesreformer (grunduddannelser, mellemuddannelser, licentiatuddannelser, lettere adgang til studieskift med kreditering af allerede erhvervet indsigt og viden, flere valgfri fag, pensumomlægninger, ændrede undervisnings- og eksamensformer etc. etc.), hvor medbestemmelseskravets primære årsag er frustration over det

1) Jfr. også note 1 side 21.

2) Jfr. for den internationale politik vedkommende f.eks. Erling Bjøl, International Politik I, op.cit., p. 19.

3) Se f.eks. Erik Rasmussen, Velfærdsstaten på vej, Politikens Danmarks historie XIII, København, 1965, pp. 347-48; Tage Kaarsted, Regeringskrisen 1957, Aarhus, 1964, p. 9, p. 31 og illustrationskommentarerne p. 49 og p. 55; Folketingstidende 1966-67, 2. saml., sp. 2757-60..

træge universitet¹⁾. Men utilfredsheden med universiteterne kommer også fra lærernes og politikernes side, hvilket dels viser sig i oprettelse af diverse udvalg, råd og koordinerende forsamling²⁾ og dels gennem avisartikler, afholdelse af konferencer og udgivelse af bøger og pjecer³⁾, selv om der naturligvis også findes personer, der ikke mener at universitetet fungerer særlig slet⁴⁾.

Spørgsmålet melder sig, om det er tilstrækkeligt at fikse systemet op hist og her, udvide kredsen af beslutningstagere, oprette nogle rådgivende koordinerende organer a la rektorkollegiet og så fortsætte uanfægtet, eller om ikke problemet har sin rod i saglighedsdogmet?

Årsagerne til universiteternes krise skyldes formodentlig den store mængde af problemer som 60'ernes eksplosion i tilgangen af universitetsstuderende påtvang universiteterne. Da udviklingen før ca. 1960 gik langsomt og var lidet omstridt, kunne man dengang med en vis ret tale om, at der var tale om overvejende tekniske afgørelser, fordi målsætningen og værdipræmisserne stort set lå fast. Men i dag er presset på universiteterne så stort og meningerne om de mulige løsninger så delte, at de besluttende organer må træffe afgørelser, der er hastende og af klar politisk karakter.

Det er i denne forbindelse efter min mening næppe hensigtsmæssigt, hvis universitetet på en gang skifter fra en saglighedsideologi til en ren kopiering af samfundet med fasttømrede politiske partier, der kæmper om magten, og med strejker og lock-outs etc., idet sådanne forhold let vil kunne ødelægge klimaet på universitetet og skabe unødige vanskeligheder for forskning og uddannelse. Men universiteterne kunne gå en mellemvej. Første skridt måtte være at erkende, at de mulige konflikter både er af faglig og af politisk art, og deraf følger, at der ved drøftelserne og afgørelserne skulle tages hensyn til og ske en klargørelse og præcisering af såvel de forskellige værdipræmisser og uddannelses- og forskningspolitiske opfattelser som de fagligt-tekniske implikationer heraf. Hvis dette blev anerkendt kunne universiteterne gå to veje. System A: Enten kunne man over for alle politiske spørgsmål af blot nogen betydning nægte at udtale sig og henvise sagen til undervisningsministeriet. I så fald behøvede man ikke at foretage væsentlige ændringer i universitetets struktur og de kollegiale organers sammensætning. System B: Eller også kunne universitetet ved sammensætningen af de besluttende organer indrette disse, således

---

1) Se f.eks. min artikel "Det statiske universitet i det dynamiske samfund" i Montanus, 2. årgang, nr. 9, september 1968, p. 3 ff.

2) Universitetsadministrationsudvalget af 1962, Planlægningsrådet for de højere uddannelser, Forskningens fællesudvalg, Rektorkollegiet, de faglige koordinationsudvalg m.fl. er alle oprettet inden for de sidste syv år.

3) Blandt de mange fremstillinger som universitetslærere har skrevet i det sidste år kan særligt fremhæves: Mogens Fog, Universitetsproblemer - nu og i morgen, København 1968.

4) Senest Jørgen S.Dich, Studentermagt, Politikens kronik, d. 22. februar 1969.

at de kunne løse de politiske spørgsmål på en for regering og folketing, lærere og studerende acceptabel og bevidst politisk måde med skyldig hensyntagen til den faglige ekspertise, der findes på universiteterne. I dette tilfælde kunne man tænke sig de besluttende organer sammensat f.eks. således: 1/3 valgt af folketinget/undervisningsministeren, 1/3 valgt af lærerne og 1/3 valgt af de studerende.

Et enkelt eksempel, tror jeg, vil belyse min tankegang: Spørgsmålet om H.F.'erne skulle have immatrikulationsret og i så fald på hvilke betingelser. Dette spørgsmål blev forelagt universitetet ved skrivelse fra undervisningsministeriet af 9. marts 1968 og på konsistoriums møde d. 11. december 1968 traf universitetet sin afgørelse efter at sagen havde været drøftet i fakulteterne. Svaret blev ikke et klart nej, men en henvisning til § 2 i anordning nr. 148 af 5. maj 1967 om adgang til at studere og tage eksaminer ved universiteterne, der giver personer, der ikke har de i § 1 nævnte uddannelser (studentereksamen, eksamen fra en række nævnte højere og videregående uddannelsesinstitutioner m.m.) ret til at ansøge universitetet om immatrikulationstilladelse, en tilladelse der vil blive givet efter en efterprøvelse af hver enkelt ansøgers kvalifikationer. Svaret var således en opretholdelse af status quo, og ved overvejelserne blandedes teknisk-saglige-faglige hensyn (Er H.F. på niveau med studentereksamen? Har universitetet kapacitet til at optage flere studerende?) med politiske (Vil vi medvirke til at undergrave studentereksamen? Vil vi medvirke til at sænke universitetets akademiske niveau?) på den forunderligste måde.

En sådan sag ville efter det af mig oven for skitserede system A blive behandlet således: Universitetet måtte svare at spørgsmålet måtte afgøres politisk, men at hvis H.F.'erne fik immatrikulationsret, og hvis H.F.'erne ikke havde samme forudsætninger som studenterne for studierne, da måtte universitetet vide, om det enten skulle sænke sit niveau eller indføre en supplerende gymnasial uddannelse for H.F.'erne. I alle tilfælde ville en øget tilgang af studerende kræve de og de ekstra bevillinger med mindre ministeren ønskede et lavere kandidatniveau og en supplerende gymnasial uddannelse ville koste så og så meget.

Efter system B ville universitetet optage en uddannelsespolitisk diskussion om det ønskelige eller uønskelige i en friere adgang til de højeste uddannelser og et mere smidigt uddannelsessystem samt om det ønskelige eller uønskelige i en besvarelse eller ændring af kandidat-niveauet, og når de spørgsmål var afgjort politisk, da svare enten nej eller ja, med en opgørelse af omfanget af de nødvendige ekstra bevillinger, hvis svaret blev positivt.

Jeg tror, det ville være klogt om universiteterne fandt ud af, om de ville fortsætte med at være politiske institutioner, og at de i så fald tilpassede deres styreform derefter, eller om de ville være apolitiske, og at de da nedlagde fakulteter og konsistorierne og bad om indførelse af en universitetkansler som institutter og studieråd kunne stå i direkte forbindelse med.